

**การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม**
**Administration In Accordance With the Principles of Sufficiency Economy
Philosophy of Secondary Schools In Kamphangsae District,
Nakhon Pathom Province**

ณิพนมา ล้อมไร่* พรศิริมา บุรณะพันธุ์**
Nipunnama Lomrai* Phornsirima Buranaphan**
วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
Siam Technology College

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ทำงาน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 154 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และ F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากร

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมทุกด้าน การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน รองลงมา คือ ด้านการบริหารที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและ ด้านการสร้างความปลอดภัย ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ และด้านที่มีระดับการบริหารระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน ยกเว้นด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ และทดสอบสมมติฐาน ครูและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ที่มีขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The research study aims to study and compare the educational institution administration based on the sufficiency economy philosophy of Secondary School in Kamphangsaeen District, Nakhonpathom Province. Classified by school's size and work experience. This quantitative research by using questionnaires as a tool from secondary school teachers and administrators in the area of Kamphangsaeen, Nakhonpathom, number 154. The research analyzed the data by the program. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. One way analysis of variance (One Way ANOVA) in case of significant statistical differences will check the difference in pairs at the significance level 0.05 or 95% confidence level using the Least Significant Difference (LSD) formula to compare the population mean.

The result of the study led to the following conclusions: 1) The Education administration according to Sufficiency Economy Philosophy of Secondary School in Kamphangsaeen District, Nakhonpathom Province was overall rate as high level. When considering each aspect, ranking from the highest mean to the lowest mean were Self-immunity, Integrity condition, Moderation, Knowledge condition and Reasonableness. 2) The results of comparisons of the opinion of secondary schools teachers and administrators in the area of Kamphangsaeen, Nakhonpathom about the educational institution administration based on the sufficiency economy philosophy of Secondary School in Kamphangsaeen District, Nakhonpathom Province indicated that all of the schools did not show significantly different. When considered in each aspect, it was found these four domains were not statistically different except administration based on knowledge. Then hypothesis tested, the secondary schools teachers and administrators in the area of Kamphangsaeen, Nakhonpathom who have different work experience and in various size of school have the opinions about the educational institution administration based on the sufficiency economy philosophy of Secondary School in Kamphangsaeen District, Nakhonpathom Province did not show significantly different indicated by overall and each aspect.

Keywords: Administration, Sufficiency Economy Philosophy, secondary school, size of school.

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งมีผลต่อการบ่มเพาะนักเรียนให้มีจิตสำนึกของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับบริบทของสังคม เพราะในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษานั้นจะต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวครูก่อนเป็นอันดับแรก เพราะครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็ก จึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครู

จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ปลูกฝง อบรม บ่มเพาะให้เด็กโดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาระเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ครูจะต้องรู้จักบูรณาการการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็นองค์รวมนี้จะเกิดขึ้นได้ครูต้องใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นแนวคิดที่สามารถเริ่มต้นและปลูกฝังได้โดยผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านมาพบว่า มีปัจจัยเงื่อนไขหลายประการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังเช่นงานวิจัยของ สกุลรัตน์ กุมพาศ (2550, น. 26) พบว่า ประสพการณ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูและขนาดของโรงเรียนมีผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แต่ละโรงเรียนผ่านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระยะเวลาที่แตกต่างกัน ปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละโรงเรียน อาจทำให้ขาดข้อมูลที่จะเป็นประเด็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย เพราะการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงอะไรขึ้นในทางดีหรือร้าย แต่ก็ยังคงสามารถรักษามาตรฐานความเป็นกลางในการบริหารคนเอาไว้ได้

สำหรับ “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเชื่อว่าหากนำปรัชญาดังกล่าวมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ก็จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของชาติให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจและนำพาประเทศชาติไปสู่ความมั่นคงและความมั่งคั่งได้ ในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหากมุ่งผลถึงความยั่งยืนอย่างแท้จริงจะต้องเริ่มปลูกฝังปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนตั้งแต่อยู่ในวัยเด็กหรือเยาวชน โดยอาจเริ่มด้วยการปลูกฝังผ่านระบบการศึกษา ซึ่งที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการปลูกฝังปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้เรียน โดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจัดเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนแล้วนำไปใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อเป็นโรงเรียนนำร่องแล้วขยายผลสู่โรงเรียนต่าง ๆ ทั้งนี้โรงเรียนแต่ละแห่งสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนได้ตามบริบทในแต่ละพื้นที่ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550, น. 23)

ในส่วนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการบริหารให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้โรงเรียนใช้หลักธรรมาภิบาลหรือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการ จากการประเมินคุณภาพภายนอกสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ที่ผ่านมาผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบแรกระดับมัศึกษามีคุณภาพไม่น่าพอใจของโรงเรียน คุณภาพการศึกษาของนักเรียน ไม่ได้รับผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยมีความมุ่งหวังว่าจะนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลสู่ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขอบเขตในการวิจัย ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน และครูผู้สอนจำนวน 251 คน รวมทั้งสิ้น 257 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608, อ้างถึงใน: บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 41) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 154 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ ตัวแปรที่วิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน และประสิทธิภาพการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มี 5 ด้าน คือ 1) ด้านการสร้างภาพพจน์ 2) ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล 3) ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน 4) ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ และ 5) ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน และประสิทธิภาพการทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 5 ด้าน จำนวน 58 ข้อ ได้แก่

1. ด้านการสร้างภาพพจน์ (11 ข้อ)
2. ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล (8 ข้อ)
3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน (14 ข้อ)
4. ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ (10 ข้อ)
5. ด้านการบริหารที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม (15 ข้อ)

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนนและใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้นโดยใช้สูตรคำนวณหาช่วงกว้างของชั้น

3. วิเคราะห์ข้อมูลแสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน และทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 5 ด้าน โดย ขนาดโรงเรียนใช้การทดสอบค่าที (t-test) และด้านประสบการณ์การทำงาน และทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 5 ด้าน ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานใช้ได้แก่ t-test (Independent Samples) และ F-test (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากร

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

ด้านขนาดโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีขนาดโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.29 รองลงมา มีขนาดโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.71 ตามลำดับ

ด้านประสบการณ์ทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.77 และมีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.78 ตามลำดับ

2. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมทุกด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=3.69$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการบริหารระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ($\bar{X}=3.83$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและ $\bar{X} (=3.79)$, ด้านการสร้างความปลอดภัย ($\bar{X}=3.71$), ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ ($\bar{X}=3.62$) และด้านที่มีระดับการบริหารระดับมาก ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล $\bar{X} (=3.52)$

สำหรับรายละเอียดแต่ละด้าน มีดังนี้

2.1 การสร้างความพอประมาณ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านรู้จักประมาณการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสถานะทางการเงินของโรงเรียน ($\bar{X}= 4.01$) รองลงมา คือ ด้านสำรวจทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อนำมาช่วยในการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ($\bar{X}= 3.89$), และด้านที่มีระดับการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรให้มีสาระปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคมเพื่อความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา ($\bar{X}= 3.47$)

2.2 ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก $\bar{X} (= 3.52)$ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทำงานโดยยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่ ($\bar{X}= 3.97$) รองลงมาคือ สั่งงานโดยยึดหลักความรู้ ความสามารถเป็นหลัก ($\bar{X}= 3.91$), และ ด้านที่มีระดับการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บริหารงานแบบมีส่วนร่วมโดยความโปร่งใสตรวจสอบได้ ($\bar{X}= 3.19$)

2.3 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.83$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประเมินศักยภาพของสถานศึกษาก่อนการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}= 4.17$) รองลงมา คือ ประชุมปรึกษาหารือแก้ปัญหาและวางแผนงานกันเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ($\bar{X}= 4.12$), และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปกป้องความเสี่ยงนานาประการ เช่น การใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามแผน ($\bar{X}= 3.33$)

2.4 ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.62$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วางแผนงานด้วยข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X}=4.14$), รองลงมา คือ ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ผู้บริหารได้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวนั้นๆ ก่อนการตัดสินใจ $\bar{X} (=4.13)$, และ ด้านที่มีการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศึกษาบุคคลอื่นและเข้าใจชุมชนอย่างลึกซึ้ง $\bar{X} (=3.19)$

2.5 การบริหารที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.79$), เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รับผิดชอบงานในหน้าที่สม่ำเสมอ $\bar{X} (=3.98)$, รองลงมา คือ ปฏิบัติกิจทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.94$), และด้านที่มีการบริหารระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.33$)

การเปรียบเทียบการบริหารของผู้ตอบแบบสอบถาม

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ในเรื่อง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน ซึ่งปรากฏผลดังนี้

การเปรียบเทียบขนาดโรงเรียนกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า ขนาดโรงเรียนต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน ได้ค่า Sig. จากการคำนวณค่า t-test โดยรวมเท่ากับ .73 จะเห็นได้ว่าค่าที่ได้

โดยรวมมีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความปลอดภัย ได้ค่า Sig.โดยรวมเท่ากับ .20 ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล ได้ค่า Sig.โดยรวมเท่ากับ .70 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ได้ค่า Sig. โดยรวมเท่ากับ .61 ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ ได้ค่า Sig.โดยรวมเท่ากับ .31 และด้านการบริหารที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม ได้ค่า Sig.โดยรวมเท่ากับ .18 ซึ่งมีความมากกว่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ ณ ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ทำงานกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า ประสบการณ์ทำงานต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน ได้ค่า Sig. จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) โดยรวมมีค่าเท่ากับ .33 จะเห็นได้ว่าค่าที่ได้โดยรวมมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ ณ ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความปลอดภัย ได้ค่า Sig.โดยรวมเท่ากับ .97 ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล ได้ค่า Sig.โดยรวมเท่ากับ .42 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ได้ค่า Sig.โดยรวมเท่ากับ .51 และด้านการบริหารที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม ได้ค่า Sig. โดยรวมเท่ากับ .09 ซึ่งมีความมากกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ ณ ระดับ 0.05 ดังนั้น ประสบการณ์ทำงานต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 4 ด้าน ยกเว้น ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ ได้ค่า Sig.โดยรวมเท่ากับ .00 ซึ่งมีความน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ ณ ระดับ 0.05 จึงทดสอบความแตกต่าง รายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Fisher's least-significant different) ในด้านค่าที่ได้มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ ณ ระดับ 0.05 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ตามด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี มีระดับการปฏิบัติด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้แตกต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี (.25*) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีระดับการปฏิบัติด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้แตกต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี(.27*) และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีระดับการปฏิบัติด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ไม่แตกต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ซึ่งทำให้โรงเรียนมีแหล่งข้อมูลและแนวทางในการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม รวมถึงมีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริรัตน์ สังสุทธิ (2560) การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ล้วนรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์ (2557) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากการพิจารณารายด้านแต่ละด้านพบว่า ด้านการสร้างความปลอดภัยพอประมาณ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านรู้จักประมาณการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสถานะทางการเงินของโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านสำรวจทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อนำมาช่วยในการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน, ด้านส่งเสริมให้ครูนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน วางแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างรอบครอบทุกด้านเตรียมความพร้อมทุกด้านเช่น จัดประชุมคณะกรรมการก่อนปฏิบัติงาน, ด้านวางแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างรอบครอบทุกด้าน, ด้านบูรณะซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานเพื่อไม่ให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดซื้อใหม่, ด้านวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่ายประจำล่วงหน้า เป็นไปตามกรอบงบประมาณระยะกลาง (MTEF), ด้านใช้หลักการความพอดีหรือความสมดุลระหว่างรายรับกับรายจ่าย ในการจัดทำแผนงบประมาณ, ด้านระวังในการก่อหนี้ล่วงหน้าไม่เกินวงเงินงบประมาณจะได้รับการจัดสรรมายังโรงเรียน, ด้านใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา และด้านที่มีระดับการปฏิบัติระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรให้มีสาระปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคมเพื่อความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริรัตน์ สังสุทธิ (2560) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทำงานโดยยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ สั่งงานโดยยึดหลักความรู้ ความสามารถเป็นหลัก, ปฏิบัติงานโดยไม่ใช้อารมณ์แต่ใช้หลักวิชาการ, รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน, เสนอความคิดเห็นในการปฏิบัติงานที่มีเหตุผลเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ, พิจารณาความดีความชอบจากผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก, ตัดสินใจต่าง ๆ บนหลักประชาธิปไตย และด้านที่มีระดับการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยความโปร่งใสตรวจสอบได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรีสุภาวงศ์ ระเบียบ (2559) การบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประเมินศักยภาพของสถานศึกษาก่อนการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม รองลงมา คือ ประชุมปรึกษาหารือแก้ปัญหาและวางแผนงานกันเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง, จัดลำดับความสำคัญของโครงการก่อนตัดสินใจ, ประสานความร่วมมือในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดีระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครู และชุมชน, เตรียมการประชุมวางแผนก่อนทำงานต่าง

ๆ ในโรงเรียนเสมอ, นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนมาใช้ประกอบการเรียนการสอน, บริหารจัดการสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของชุมชนและนักเรียนเป็นหลัก, สร้างความตระหนักในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน, เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยทุกครั้งก่อนปฏิบัติงานตามแผน, จัดรายจ่ายให้สมดุลกับรายรับแห่งความประหยัดทุกรูปแบบ, ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลจำเป็นไม่เกินตัวเป็นแบบอย่างที่ดี, ตัดสินใจต่าง ๆ ในโรงเรียนผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, สร้างความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จ และพบว่าด้านที่มีการบริหารระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปกป้องความเสี่ยงนานาประการ เช่น การใช้เงินไม่เป็นไปตามแผน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ถวัลย์ มาสจรัส (2550) ที่กล่าวว่า หลักของการมีภูมิคุ้มกันที่ดีคือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนี้ หมายถึง การที่บุคคลรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะรับความเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างสมเหตุสมผล โดยบุคคลต้องเป็นผู้รู้เหตุการณืรอบตัวและเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อมที่ตนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วยสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตามทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกระแสโลกาภิวัตน์ ส่วนการมีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นก็จะต้องเน้นที่การเพิ่มทุนมนุษย์ ซึ่งหมายถึงการพัฒนาตนหรือการพัฒนาบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถได้เต็มศักยภาพที่มีอยู่เพื่อที่ว่าเมื่อดำเนินชีวิตด้วยความพอประมาณอย่างมีเหตุผลแล้วจะมีภูมิคุ้มกันที่ดีได้

ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วางแผนงานด้วยข้อมูลข่าวสาร, รองลงมา คือ ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ผู้บริหารได้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวนั้น ๆ ก่อนการตัดสินใจ, ศึกษาข้อมูลจนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี, พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนในลักษณะองค์การรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญาและสังคมทำให้ผู้เรียนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง, ยอมรับความเปลี่ยนแปลงตามหลักวิชาการ, เป็นผู้แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ, ตัดสินปัญหาจากงานข้อมูลสารสนเทศ, บริหารงานเป็นไปตามกำหนดเวลา, วางแผนในการคำนึงถึงการจัดบุคลากร และทรัพยากรอื่น ๆ ของโรงเรียนในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงานและโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนด และด้านที่มีการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศึกษาบุคคลอื่นและเข้าใจชุมชนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประดิษฐ์ อูปรมย์ (2551) ที่กล่าวว่าความรู้ของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ และการเรียนรู้เกิดจากการมีประสบการณ์ทั้งโดยทางตรงที่บุคคลได้พบ ได้เห็นหรือได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ด้วยตนเองกับการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีประสบการณ์ทางอ้อมที่ได้รับจากการบอกเล่าของผู้อื่นหรือจากการอ่านการค้นคว้าในตำราที่ผู้รู้เขียนไว้ ความรู้ที่เหมาะสมต้องเป็นความรู้ที่มีหลักวิชา คือเป็นความรู้ที่มีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์จากผู้รู้หรือมีการพิสูจน์จนเป็นที่ยอมรับว่าสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์โลกได้ในลักษณะหนึ่งด้วยการของความพอประมาณที่สมเหตุสมผลอย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดีนั้น การแสวงหาความรู้ของบุคคลเพื่อการนำมาใช้ให้เกิดความพอประมาณในลักษณะดังกล่าวจำเป็นต้องคำนึงถึงความพอควรแก่ภูมิสังคม คือ ต้องไม่ยึดติดกับตำราที่บุคคลได้ความรู้มา แต่การยึดกับตำราที่ให้หลักวิชาโดยไม่คำนึงถึงสภาพท้องถิ่นของตนอาจทำให้มีการนำหลักวิชาที่ได้มาใช้อย่างขาดความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นหรือขาดความพอเหมาะกับความพอประมาณในสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ได้

ด้านการบริหารที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รับผิดชอบงานในหน้าที่สม่าเสมอ , รองลงมา คือ ปฏิบัติกิจทางศาสนาอย่างสม่าเสมอ, ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติราชการ, เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ เช่น ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ไม่คบชู้ เป็นต้น, เป็นตัวอย่างของการเป็นผู้ไม่มีหนี้สิน, บริหารงานโดยยึดถือหลักธรรมเป็นแนวทางในการ, จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูมีการนำหลักคำสอนมาใช้ในชีวิตประจำวัน, ให้โอกาสให้ผู้อื่นในการปฏิบัติงานเสมอ, ส่งเสริมให้มีการจัดเข้าค่ายจริยธรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่คณะครู, ขยันขันแข็งอยู่เป็นนิตย์, อดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น, ปฏิบัติตนกับครูทุกคนในโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน, สร้างความสามัคคีในหมู่คณะอย่างเห็นได้ชัดเจน, ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงาน, และด้านที่มีการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ ประดิษฐ์ อูปรมย์ (2551) ที่อธิบายว่าเงื่อนไขของการมีคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรวมถึงทั้งคุณธรรมที่มาจากคำสอนทางศาสนาของทุกศาสนาที่ผู้คนนับถือและคุณธรรมที่เป็นจริยธรรมที่สมาชิกของสังคมพึงปฏิบัติเพื่อความสงบสุขของสังคมนั้น ๆ คุณธรรมที่บุคคลนั้นควรนำมาใช้เป็นเงื่อนไขในการสร้างความพอประมาณที่มีเหตุผลและภูมิคุ้มกันที่ดีนั้น มีอยู่หลายประการ ส่วนการที่บุคคลจะตระหนักว่าคุณธรรมใดจะมีสาระอะไรและส่งผลดีอย่างไรบ้าง ก็ต้องอาศัยการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรอบรู้ที่เป็นเงื่อนไขอีกประการหนึ่งของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเช่นกัน

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรีสุรางค์ ะเร็ง (2559) การบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน พบว่า การบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ล้วนรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์ (2557) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ดังนี้ การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่าเมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาสังกัด ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ล้วนรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์ (2557) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ดังนี้ การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้

1. ผู้บริหารควรใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม ควรจัดหางบประมาณด้านอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอ
2. ผู้บริหารควรบริหารงานโดยการตัดสินใจต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตย ควรมีการประชุมชี้แจงหลักการให้เข้าใจตรงกันอยู่เสมอ เนื่องจากบุคลากรบางคนอาจมีทิฐิและใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา
3. ผู้บริหารควรหาวิธีการปกป้องความเสี่ยง มีการจัดสรรทรัพยากรเพิ่มเติมไปยังโรงเรียนที่ขาดแคลน เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทรัพยากรทั้งคนและงบประมาณเช่น จัดเตรียมโครงการต่าง ๆ ให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปตามแผน และสร้างความเป็นกันเองกับผู้ได้บังคับบัญชา รวมทั้งชาวบ้านในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จ
4. ผู้บริหารควรวางแผนในการคำนึงถึงการจัดบุคลากร และทรัพยากรอื่น ๆ ของโรงเรียนในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงานและโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนด ควรกระตุ้นบุคลากรให้ขยันแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เนื่องจากบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. ด้านการบริหารที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม ในเรื่องมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานมีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ผู้บริหารจึงควรส่งเสริมการอบรมธรรมะ และนำธรรมะมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน เนื่องจากบุคลากรบางคนยังขาดคุณธรรม เช่น ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา”
2. ควรศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา”

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). **หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาฯ ทำอย่างไรให้สัมฤทธิ์ผล**. การศึกษาวันนี้. 7 : 315-340.
- ถวัลย์ มาสจรัส. (2550). **การจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง”**. กรุงเทพฯ: ชารออักษร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ประดินันท์ อุปรมัย. (2551). พระราชดำริของโรงเรียนแกนนำโครงการเกษตรพอเพียงในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น .
- ลัวัฒน์ ชัยกิจธนาภรณ์. (2559). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ศรีสุภาภรณ์ ระเบียบ. (2559). การบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สกุลรัตน์ กุมุทมาศ. (2550). การบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. วารสารโปสิเทคนิค: ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สิริรัตน์ สังสุทธิ. (2560). การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.